

Pekka Aittakumpu kesk

Kirjallinen kysymys lapsen oikeuksien sopimuksen käännösvirheen korjaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomi on ratifioinut vuonna 1991 YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen, joka on kaikkia alle 18-vuotiaita koskeva ihmisoikeusopimus. Sopimuksen keskiössä ovat syrjimättömyys, lapsen edun huomioiminen, oikeus elämään ja kehittymiseen sekä lapsen näkemyksen kunnioittaminen häntä koskevissa asioissa.

Sopimuksen alkuperäiset ja todistusvoimaiset kappaleet on kirjoitettu YK:n virallisilla kielillä: englanniksi, ranskaksi, espanjaksi, arabiaksi, kiinaksi ja venäjäksi.

Sopimuksen suomenkielisessä käännöksessä on vakava käännösvirhe. Alkuperäisen englanninkielisen sopimuksen johdannossa todetaan, että lapselle kuuluu lain suoja ennen ja jälkeen syntymän: "including appropriate legal protection, before as well as after birth". Suomenkieliseen käännökseen tämä "lain suoja" on käännetty "asianmukaiseksi hoidoksi".

Käännösvirheen vuoksi sopimuksen sisältö esitetään suomenkielisessä käännöksessä ratkaisevasti suppeammalla tavalla. "Lain suoja" on merkitykseltään täysin toinen ja lapsen oikeuksien kannalta olennaisesti kattavampi kuin "asianmukainen hoito". Perustuslakimme mukaan lain suojaan sisältyvät perusoikeudet, kuten oikeus elämään ja huolenpitoon sekä yhdenvertaisuus lain edessä ja henkilökohtainen koskemattomuus.

Johdanto on keskeinen osa lapsen oikeuksien sopimusta. Se määrittelee lapsen käsitteen eli lapsen oikeuksien sopimuksen kohteen, hänen oikeutensa lain suojaan sekä kaikkiin sopimuksessa mainittuihin lapsen oikeuksiin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko ministeri tietoinen lapsen oikeuksien sopimuksen käännösvirheestä ja siitä, miten tällainen virhe on päässyt syntymään sekä

pitääkö ministeri oikeana, että suomalaisille on tarjolla virheellinen käännös YK:n lapsen oikeuksien sopimuksesta virallisissa lähteissä, kuten Finlexissä ja

millaisiin toimiin ministeri aikoo ryhtyä, jotta tämä vakava käännösvirhe korjataan?

Kirjallinen kysymys KK 887/2020 vp

Helsingissä 20.11.2020

Pekka Aittakumpu kesk